

Báo Cáo về Phân Lớp Dữ Liệu Bằng Danh Sách Luật Bayesian cho Bài Toán Dự đoán Đột Quy

Nguyễn Hữu Lộc - 23C15031

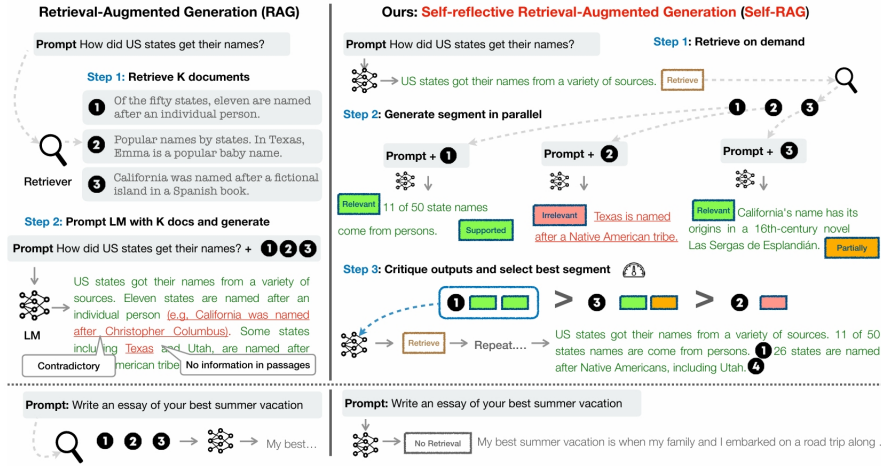
31/12/2024

Mục lục

1	Giới thiệu sơ lược	1
2	Các công trình liên quan	3
3	Self-RAG: Học cách tìm nguồn, tạo sinh và đánh giá	4
3.1	Sơ lược bài toán và phương pháp	4
3.2	Huấn luyện Self-RAG	5
3.2.1	Huấn luyện phần đánh giá	5
3.2.2	Huấn luyện phần tạo sinh	6
3.2.3	Suy Luận	7
4	Thí nghiệm	7
4.1	Bài toán và dữ liệu	7
4.2	Cài đặt thí nghiệm	7
5	Kết quả và Phân tích	7
5.1	Kết quả	7
5.2	Phân tích	7
6	Kết luận	7

1 Giới thiệu sơ lược

Với sự phát triển vượt trội của các mô hình Large Language Model (LLM) trong thời gian gần đây, rất nhiều giải pháp đã được nghiên cứu và thử nghiệm nhằm mục đích tăng hiệu quả cho kết quả đầu ra, và giải quyết những vấn đề khó khăn. Đặc biệt quan tâm hơn cả là việc tính minh bạch của các mô hình LLM đang chịu nhiều chỉ trích do sự hình thành ảo giác trong quá trình suy luận, dẫn tới các phương pháp nhằm bổ sung dữ liệu cho mô hình Retrieval-Augmented Generation (RAG) được ra đời. Tuy nhiên các mô hình RAG lại có mặt hạn chế về cơ chế lấy dữ liệu từ các Cơ Sở Dữ Liệu Vector (CSDLV) một cách chưa thực

Hình 1: Tổng quát sự khác biệt giữa Self-RAG và một mô hình RAG phổ biến.

tế và thường phụ thuộc vào cài đặt cố định, thiếu tính linh hoạt. Trong báo cáo này, nhóm sẽ giới thiệu đến một phương pháp mới có tính linh hoạt cao tên là Sel-Reflective Retrieval-Augmented Generation (Self-RAG) nhằm giải quyết vấn đề trên. Self-RAG sử dụng một mô hình tương tự như các mô hình LLM khác nhưng đã được huấn luyện lại cho phép nó có thể tự nhận xét, đánh giá câu trả lời thông qua các Reflection Token, được đưa vào bộ dữ liệu học nhằm mục đích cho phép mô hình tự đánh giá nếu câu trả lời có cần phải có trích dẫn hay không, và liệu trích dẫn hiện tại có phù hợp hay không. Từ đó, có 2 loại Reflection Token là "Retrieval" và "Critique" sẽ được đưa vào huấn luyện để mô hình tự tạo sinh ra, khác biệt so với các mô hình là truy cứu RAG rồi ghép vào prompt, còn Self-RAG sẽ tự tạo sinh ra lúc cần truy cứu. Đây chính là điểm tạo nên sự linh hoạt cho mô hình và giúp giảm chi phí huấn luyện. Chi tiết quy trình này có thể thấy thông qua phần bên phải của Hình 1.

Để chi tiết hơn thì quy trình của Self-RAG có thể được trình bày như sau:

1. Khi tiếp nhận prompts, mô hình đầu tiên sẽ suy luận nếu nó có cần phải truy cứu dữ liệu từ CSDLV hay không. Nếu cần, mô hình sẽ tạo sinh ra Reflection Token "Retrieval" và gọi truy cứu Retrifer.
2. Kiểm tra xem các dữ liệu truy xuất ra từ CSDLV có tính liên quan với prompts input hay không và tạo sinh ra các câu trả lời tương ứng với từng dữ liệu.
3. Tạo sinh các token "Critique" và kiểm tra kết quả trả lời từ mô hình. Tiêu chí sẽ là tính đúng đắn (factuality) và chất lượng câu trả lời (overall quality) rồi cuối cùng mới trả lại câu prompts output.

Sự khác biệt của Self-RAG so với các mô hình RAG khác là ở chỗ mô hình sẽ tự tạo sinh ra Reflection Token và token này hình thành thông qua huấn luyện

đặc biệt với bộ dữ liệu được xử lý bởi một mô hình "critic" khác. Dữ liệu huấn luyện cho Self-RAG đầu tiên sẽ được đưa qua mô hình "critic" để đánh giá, và thay thế các đoạn dữ liệu thành các Reflection Token "Retrieval" và "Critique" tương ứng, từ đó tạo nên bộ dữ liệu huấn luyện có sẵn những token này. Từ đó, dữ liệu này sẽ được đưa vào huấn luyện, cho phép Self-RAG có thể tự tạo ra những yêu cầu đánh giá và truy vấn theo nhu cầu. Điều này giúp tiết kiệm chi phí thay vì dùng 2 mô hình song song, 1 để tạo sinh câu trả lời và 1 để đánh giá, khi đưa vào thực tế như một vài phương pháp lồng ghép việc đánh giá kết quả từ truy vấn khác như mô hình Adaptive RAG [2].

Việc sử dụng các Reflection Token cũng cho phép mô hình có sự linh hoạt cao hơn khi có thể cho phép người dùng tạo ra các giới hạn mềm, điều chỉnh số lượng truy vấn hoặc đánh giá theo nhu cầu. Điều này cải thiện được việc thiếu linh hoạt khi điều khiển cứng thông qua điều chỉnh tham số về số lượng truy vấn cho mỗi prompt input như các mô hình RAG ban đầu.

Trong bài viết này cũng sẽ so sánh kết quả của mô hình với những mô hình phổ biến khác như ChatGPT3.0, Llama2-chat và Alpaca khi chỉ được trang bị cơ chế RAG phổ biến. Bên cạnh đó cũng chứng minh về tính hữu hiệu của việc ứng dụng Reflection token về mặt hiệu quả cả khi huấn luyện và khi suy luận của mô hình.

2 Các công trình liên quan

Các nghiên cứu về RAG gần đây thiên hướng tìm cách để mô hình LLM có thể kết hợp dữ liệu truy xuất một cách nhuần nhuyễn hơn, hoặc tìm cách để tìm dữ liệu từ các CSDLV một cách chính xác, phù hợp hơn để phục vụ prompts input. Gần tương tự như Self-RAG, một vài mô hình cố gắng kết hợp việc truy xuất vào quá trình tạo sinh thay vì chỉ gọi truy xuất cố định vào ban đầu. Tuy nhiên những mô hình đó lại gặp vấn đề về chi phí tính toán và thiếu hiệu quả, dễ gặp vấn đề khi dữ liệu truy vấn thiếu liên quan do cơ chế không đủ linh hoạt, thích nghi kém.

Một vài nghiên cứu thiên và hướng tinh chỉnh prompt trước khi đưa vào truy xuất nhằm tăng khả năng trả kết quả phù hợp thông qua fine-tune cho mô hình truy xuất và mô hình LLM. Một nghiên cứu dùng các phương pháp suy luận ngôn ngữ, và có mô hình dùng một mô hình tóm tắt (summarization model) để cô đọng thông tin và loại bỏ thông tin dư thừa cũng như tối ưu hóa trước khi đưa vào truy xuất. Dựa trên những ý tưởng trên nhưng hoàn thiện hơn thì Self-RAG cũng fine-tune dữ liệu huấn luyện để tăng khả năng truy xuất nhưng là thực hiện trực tiếp trên mô hình trong lúc suy luận, thay vì cần một mô hình phụ trợ khác. Và Reflection Token cũng giúp tinh gọn những thông tin dư thừa, giúp mô hình tập trung vào những thông tin quan trọng lúc truy xuất dữ liệu.

Một hướng nghiên cứu khác đang có tính ứng dụng cao là fine tune các mô hình LLM thông qua việc sử dụng phản hồi của người (Reinforcement Learning from Human Feedback) để điều khiển các LLM trả lời, từ đó cho phép mô hình trả lời hiệu quả hơn. Tuy nhiên hướng đi này chủ yếu là giúp tinh chỉnh đầu

Type	Input	Output	Definitions
Retrieve	$x / x, y$	{yes, no, continue}	Decides when to retrieve with $\mathcal{R}$
ISREL	x, d	{ relevant , irrelevant}	d provides useful information to solve x .
ISUP	x, d, y	{ fully supported , partially supported, no support}	All of the verification-worthy statement in y is supported by d .
ISUSE	x, y	{ 5 , 4, 3, 2, 1}	y is a useful response to x .

Hình 2: Các Retrieval Token có thể xuất hiện, đã được cài đặt trong bộ dữ liệu huấn luyện chuyên biệt. Trừ Retrieve thì còn lại là các token hỗ trợ cho quá trình đánh giá (Critique).

ra của mô hình theo format mà người thiết kế muốn, hoặc điều chỉnh khả năng suy luận của mô hình hơn là tập trung vào việc trả lời một cách có trọng tâm và có dẫn chứng. Bên cạnh đó, Self-RAG do chỉ chỉnh sửa dữ liệu đầu vào trước khi đưa vào huấn luyện nên chi phí thấp hơn nhiều khi mà RLHF đòi hỏi cần có sự đánh giá của con người với các kết quả tạo sinh.

Nhìn chung thì các nghiên cứu phần lớn đều chú trọng vài bài toán riêng biệt và Self-RAG cũng tương tự vậy nhưng bổ sung thêm sự cải thiện về độ linh hoạt và chi phí tính toán mà các nghiên cứu khác đang tạm bỏ qua. Trong phần sau nhóm sẽ trình bày cách chi tiết hơn cách mà Self-RAG thực hiện những thay đổi và lý do cho những lựa chọn đó.

3 Self-RAG: Học cách tìm nguồn, tạo sinh và đánh giá

3.1 Sơ lược bài toán và phương pháp

Với một mô hình LLM là $\mathcal{M}$ thì khi đưa input là x vào thì mô hình sẽ cần phải tạo sinh ra các output y với $y = [y_1, \dots, y_T]$. Mỗi một y_t có thể là một token trong từ điển hoặc là một token đặc biệt như Reflection Token như đã giới thiệu, và từ đó tự đánh giá hoặc yêu cầu truy vấn để hỗ trợ, làm hoàn thiện câu trả lời hơn. Khi một Retrieve token được tạo ra thì mô hình sẽ cân nhắc việc gọi truy vấn dữ liệu, và đánh giá kết quả của truy vấn có phù hợp để đưa vào chuỗi y hay không. Chi tiết hơn về quy trình này có thể xem tại Hình 3 và danh sách các Token thì tham khảo ở Hình 2.

Thông qua Hình 1 và Hình 3 thì ta có thể phần nào hiểu được quá trình mô hình Self-RAG hoạt động. Khi mà việc truy xuất để trả lời để không cần thiết, như những lúc câu hỏi thì xoay quanh việc suy luận, thì mô hình hoạt động như mọi mô hình LLM khác, mà ko bị tốn chi phí cho việc truy vấn. Khi truy vấn thì sẽ kèm theo sau đó là phần đánh giá thông qua các token Critique, bao gồm *IsRel*, *IsSup* và *IsUse* để kiểm tra tính liên quan, tính hỗ trợ cho trả lời và quyết định có sử dụng hay không. Nếu như nhìn vào ví dụ ở Hình 1 thì văn bản hỗ trợ $d1$ sẽ được lựa chọn do $d2$ không trực tiếp cung cấp bằng chứng để trả lời và $d3$ chỉ có liên quan một phần.

Algorithm 1 SELF-RAG Inference

Require: Generator LM $\mathcal{M}$, Retriever $\mathcal{R}$, Large-scale passage collections $\{d_1, \dots, d_N\}$

```
1: Input: input prompt  $x$  and preceding generation  $y_{<t}$ , Output: next output segment  $y_t$ 
2:  $\mathcal{M}$  predicts Retrieve given  $(x, y_{<t})$ 
3: if Retrieve == Yes then
4:   Retrieve relevant text passages  $\mathbf{D}$  using  $\mathcal{R}$  given  $(x, y_{t-1})$  ▷ Retrieve
5:    $\mathcal{M}$  predicts IsREL given  $x, d$  and  $y_t$  given  $x, d, y_{<t}$  for each  $d \in \mathbf{D}$  ▷ Generate
6:    $\mathcal{M}$  predicts IsSUP and IsUSE given  $x, y_t, d$  for each  $d \in \mathbf{D}$  ▷ Critique
7:   Rank  $y_t$  based on IsREL, IsSUP, IsUSE ▷ Detailed in Section 3.3
8: else if Retrieve == No then
9:    $\mathcal{M}_{gen}$  predicts  $y_t$  given  $x$  ▷ Generate
10:   $\mathcal{M}_{gen}$  predicts IsUSE given  $x, y_t$  ▷ Critique
```

Hình 3: Cách mô hình xử lý khi tạo sinh.

Tổng quan về quá trình huấn luyện thì như đã nói sơ ở trên là các Reflection tokens sẽ được tạo ra trong quá trình tạo sinh hoàn toàn tự nhiên, và điều đó dựa trên việc huấn luyện đặc biệt cho mô hình với bộ dữ liệu đã được tinh chỉnh. Chi tiết thì nhóm đã tạo nên bộ dữ liệu (corpus) với các đoạn văn bản được đánh dấu bởi các Retrieve Token để cho mô hình truy vấn $\mathcal{R}$ thực hiện sau. Bên cạnh đó là một mô hình riêng biệt chuyên cho việc đánh giá các đoạn văn bản (critic model) $\mathcal{C}$ sẽ tạo ra các Reflection Token Critique để đánh giá những đoạn văn bản, và nhúng vào trong bộ dữ liệu (corpus) để mô hình học được những điểm sẽ bị đánh giá. Từ 2 phương pháp trên, mô hình $\mathcal{M}$ có thể học được cách tạo sinh ra token để truy vấn và đánh giá ngay trong lúc tạo sinh.

3.2 Huấn luyện Self-RAG

Trong phần này nhóm sẽ miêu tả quá trình huấn luyện 2 mô hình sẽ được sử dụng, đầu tiên là mô hình đánh giá $\mathcal{C}$ dùng cho việc đánh giá các đoạn văn bản và gắn các Reflection Token vào bộ dữ liệu huấn luyện. Kế tiếp sẽ là mô hình tạo sinh $\mathcal{M}$ huấn luyện trên bộ dữ liệu đã được tinh chỉnh.

3.2.1 Huấn luyện phần đánh giá

Việc gắn nhãn bằng tay cho các đoạn văn bản là một công việc tốn kém và không hiệu quả, do đó một vài nghiên cứu đã chuyển hướng ứng dụng các mô hình LLM tân tiến như mô hình GPT-4 để phục vụ cho các tác vụ này. Tuy nhiên chi phí cho việc gọi các mô hình như vậy vẫn rất cao và không hiệu quả, dẫn đến một phương pháp mới được đề cập nhiều hơn trong thời gian qua là "model distillation", một phương pháp liên quan đến việc huấn luyện mô hình mạng nơ-ron mới với kích thước nhỏ hơn nhưng vẫn giữ được hiệu suất tương đương với mô hình gốc. Chính xác hơn thì nhóm đã prompt mô hình GPT-4 với hướng dẫn chi tiết ("Given an instruction, make a judgment on whether finding some external documents from the web helps to generate a better response.") kế tiếp theo sau là một vài mẫu I gồm input x và output y . Với việc đánh giá bằng tay thì cách đánh giá của GPT-4 rất gần gũi với con người, và với 4 đến 20 nghìn mẫu dữ liệu cho mỗi loại như vậy đã kết hợp vào để tạo ra bộ dữ liệu huấn luyện cho mô hình $\mathcal{C}$. Với phương pháp này thì mô hình đánh giá $\mathcal{C}$

có thể sử dụng từ những mô hình khác, không nhất thiết là GPT-4, ví dụ như Llama2-7B, etc. và ước tính có thể đạt được tới 90% hiệu năng so với mô hình gốc, từ đó làm nền cho phát triển mô hình Self-RAG.

3.2.2 Huấn luyện phần tạo sinh

Đầu tiên sẽ là giao đoạn thu thập dữ liệu cho mô hình tạo sinh, với một cặp input-output x, y thì sẽ được đưa qua mô hình đánh giá $\mathcal{C}$ để đánh giá và tạo ra các Reflection Token xem liệu có cần phải truy vấn dữ liệu hay không. Nếu cần thì mô hình truy vấn $\mathcal{R}$ sẽ được gọi và trả về các kết quả $\mathcal{D}$ và từ đó $\mathcal{C}$ sẽ đánh giá mỗi đoạn truy vấn trả lại và ước lượng nếu như là có liên quan, hỗ trợ hay không với các Critique Token, và cuối cùng sẽ tổng kết mẫu nào sẽ được sử dụng.

Từ đó, mô hình $\mathcal{M}$ sẽ được huấn luyện trên bộ dữ liệu đã được tinh chỉnh, và từ đó mô hình sẽ học được cách tạo sinh văn bản và thêm nữa là tạo ra các Reflection Token một cách tự nhiên, thay vì chỉ sinh ra những từ ngữ tự nhiên.

Một vài nghiên cứu có đưa việc đánh giá vào quá trình huấn luyện có thể nhắc đến là việc sử dụng đánh giá từ con người (Reinforcement Learning from Human Feedback - RLHF) thông qua các Policy để tối ưu hóa độ gần (Proximal Policy Optimization). Tuy nhiên phương pháp này có chi phí cao hơn hẳn so với việc đưa các token đặc biệt vào thẳng quá trình tạo sinh, cho phép mô hình tự đánh giá câu trả lời tốt hơn ngay trong lúc tạo sinh.

Nhưng nhìn lại thì hướng đi dùng Reinforcement Learning cũng là một hướng vẫn còn đang phát triển, và phổ biến nhất trong hiện tại chính là mô hình DeepSeek chính là dùng các phương pháp điều chỉnh Policy (Group Relative Policy Optimization) vào việc đưa ra mô hình DeepSeek R1 có độ hiệu quả rất cao trong việc suy luận [1].

3.2.3 Suy Luận

4 Thí nghiệm

4.1 Bài toán và dữ liệu

4.2 Cài đặt thí nghiệm

5 Kết quả và Phân tích

5.1 Kết quả

5.2 Phân tích

6 Kết luận

References

- [1] Daya Guo et al. “Deepseek-r1: Incentivizing reasoning capability in llms via reinforcement learning”. In: *arXiv preprint arXiv:2501.12948* (2025).
- [2] Soyeong Jeong et al. “Adaptive-rag: Learning to adapt retrieval-augmented large language models through question complexity”. In: *arXiv preprint arXiv:2403.14403* (2024).